

Quicksan natuurtoets

Westerdorpsstraat 97 te Hoevelaken

Bouwbedrijf R. van de Mheen B.V.

Projectnummer: 3673.01
Versie: 29-02-2024
Datum: 03-05-2023

Inhoud

1.	Algemeen	1
1.1	Inleiding.....	1
2.	Plangebied en werkzaamheden	2
2.1	Inleiding.....	2
2.2	Algemene constatering.....	2
2.3	Geplande werkzaamheden	3
3.	Werkwijze	4
3.1	Bureauonderzoek.....	4
3.2	Veldbezoek.....	4
3.3	Betrouwbaarheid.....	4
4.	Wet- en regelgeving	5
4.1	Omgevingswet.....	5
4.2	Gebiedsbescherming.....	5
4.3	Soortbescherming.....	7
4.4	Houtopstanden.....	8
4.5	Invasieve exoten.....	8
5.	Resultaten.....	10
5.1	Gebiedsbescherming.....	10
5.2	Soortbescherming.....	12
5.3	Samenvatting	25
6.	Conclusie.....	26
6.1	Gebiedsbescherming.....	26
6.2	Soortbescherming.....	27
6.3	Nader onderzoek.....	30
7.	Literatuurlijst	33
7.1	Referenties.....	33
7.2	Gebruikte websites	35
7.3	Overige geraadpleegde bronnen	35

1. Algemeen

1.1 Inleiding

In opdracht van Bouwbedrijf R. van de Mheen B.V. is door Buro Ontwerp & Omgeving een quickscan natuurtoets uitgevoerd aan de Westerdorpsstraat 97 te Hoevelaken. De initiatiefnemer is voornemens een nieuw hoofdgebouw met diverse paardenstallen, een stapmolen en een nieuwe springtuin (buitenbak) te realiseren. De nieuwbouw zal plaatsvinden op de aanwezige weilanden. Ook vinden er enkele verbouwingen plaats.

Het doel van de natuurtoets is om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid en (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Uit deze natuurtoets moet blijken of er nadelige effecten zijn op gebieden met een speciale beschermingsstatus, namelijk op Natura 2000-gebieden, het Gelders Natuurnetwerk, de Groene Ontwikkelingszone en de Beschermingszone natte landnatuur. Vervolgens worden de mogelijke effecten onderzocht op onder de Omgevingswet (Ow) beschermde dier- en plantensoorten. Als nadelige effecten niet uit te sluiten zijn moet nader onderzoek plaatsvinden, dienen er mogelijk mitigerende maatregelen en compenserende maatregelen te worden getroffen en een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd. Deze natuurtoets is gebaseerd op bureauonderzoek en een veldonderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het plangebied (hoofdstuk 2), de werkwijze (hoofdstuk 3), de relevante wet- en regelgeving (hoofdstuk 4), de resultaten (hoofdstuk 5) en de conclusie (hoofdstuk 6) beschreven.

2. Plangebied en werkzaamheden

2.1 Inleiding

Het plangebied betreft de Westerdorpsstraat 97 te Hoevelaken en beslaat de kadastrale percelen HVL00-C-662, HVL00-C-664, HVL00-C-5745, HVL00-C-5744 en HVL-C-3499. Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom en wordt grotendeels omringd door weilanden en diverse woonpercelen. In het noorden wordt het plangebied begrensd door de Westerdorpsstraat en in het zuiden en zuidoosten door houtopstanden. Verder richting het zuiden bevindt zich de A1. De huidige bebouwing in het plangebied betreft een bedrijfswoning met kantoor, een werktuigenberging, een veeschuur en een overdekte rijhal met kantine en paardenstallen. Naast de aan de woning verbonden voortuin en het verharde bedrijfsterrein bestaat het plangebied voornamelijk uit weilanden. Op de navolgende afbeelding is de begrenzing van het plangebied weergegeven (Figuur 1).



Figuur 1. Luchtfoto van het plangebied aan de Westerdorpsstraat 97 te Hoevelaken (rood kader).

2.2 Algemene constatering

In het plangebied bevinden zich intensief beheerde graslanden. De twee grootste percelen worden van elkaar gescheiden door een greppel die ten tijde van de quickscan onder water stond. Langs de zuidelijke en oostelijke rand van het plangebied bevinden zich sloten. In deze watergangen is sprake van eutrofiëring. In het gebied bevinden zich een elzensingel en diverse vrijstaande bomen. In vrijwel alle gevallen gaat het om zwarte elzen, wilgen of zomereiken. Ook zijn er twee paardenbakken aanwezig. Daarnaast betreffen de gebouwen in het plangebied een bedrijfswoning met kantoor, een werktuigenberging, een veeschuur en een overdekte rijhal met kantine en paardenstallen. Verder zijn hier nog een tuin en een pergola aanwezig.

Op het erf worden diverse soorten (water)vogels gehouden. Zie Figuur 2 voor een sfeerimpressie van het plangebied.



Figuur 2. Vrijstaande elzen langs de greppel in het midden van het plangebied (linksboven), hoek van de veeschuur die gesloopt zal worden (rechtsboven), een van de twee paardenbakken (linksonder) en de zuidoostelijke rand van het plangebied (rechtsonder).

2.3 Geplande werkzaamheden

De ontwikkeling betreft de realisatie van een nieuw hoofdgebouw met diverse paardenstallen, een stamolen en een nieuwe springtuin (buitenbak). De nieuwbouw zal plaatsvinden op de aanwezige weilanden. Ten behoeve van de ontwikkeling wordt ook een nieuwe oprit aangelegd, wordt een greppel gedempt, worden een aantal bomen verplant of gekapt, vindt er drainage plaats ter hoogte van de bestaande buitenbak en wordt een hoek van de zuidoostelijk gelegen veeschuur gesloopt. Het plan omvat ook het verbouwen van de bestaande rijhal (ter plaatse van de overkapping) naar een poetsruimte en werktuigenberging. Ook wordt de veeschuur intern verbouwd om een garage en stallen te kunnen realiseren. In de laatstgenoemde schuur zullen geen koeien meer worden gehouden.

3. Werkwijze

3.1 Bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de ligging van het gebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden, de voorkomende habitats en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het plangebied. De bronnen die hiervoor zijn geraadpleegd zijn te vinden in de literatuurlijst (zie hoofdstuk 7).

3.2 Veldbezoek

Het initiële veldbezoek is uitgevoerd op 14 april 2023 en vond plaats van 09:55 tot 11:15. Tijdens het veldbezoek was het zonnig (onbewolkt), stond er een zwakke wind (ZZO2) en was het circa 11 tot 13,5 graden Celsius. Op 28 februari 2024 is opnieuw een veldbezoek afgelegd, omdat werkzaamheden aan de binnenzijde van de veeschuur en de rijhal eerder niet waren voorzien. Dit veldbezoek vond plaats tussen 10:00 en 10:40 en tijdens dit bezoek was het bewolkt, stond er een zwakke wind (Z2) en was het circa 6 graden Celsius. Tijdens beide onderzoeken is gekeken naar het terrein en de geschiktheid hiervan voor beschermde flora en fauna. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, met inbegrip van sporen als braakballen, uitwerpselen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen.

Tabel 1. Deskundigheid betrokken medewerker(s).

Naam	Deskundigheid
J. Metselaar	Studie: Afgestudeerd in Diermanagement op Hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) te Leeuwarden. Functie: Ecoloog bij Buro Ontwerp & Omgeving sinds januari 2020.

3.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van deze soorten.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan natuurtoets geldig is voor een periode van maximaal drie jaar, tenzij de ecologische omstandigheden in deze periode wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet en de bijbehorende uitvoeringsregelgeving, of inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Wanneer de uitvoering van een plan meer dan drie jaar wordt uitgesteld, verdient het de aanbeveling de resultaten van de natuurtoets opnieuw te onderzoeken.

4. Wet- en regelgeving

4.1 Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet bundelt 26 wetten en diverse regels en voorschriften in één wet. Ook de Wet natuurbescherming (Wnb) is opgegaan in de Omgevingswet. In de Omgevingswet speelt bij milieubelastende activiteiten het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) een belangrijke rol. In het Bal staan rijksregels voor de fysieke leefomgeving, waaronder voor flora- en fauna-activiteiten. Daarnaast wordt hierin vermeld voor welke activiteiten een melding of omgevingsvergunning nodig is en wie toezicht houdt. Een belangrijk verschil met de Wnb is dat de bepalingen over de zorgplicht (artikel 1.11, Wnb) concreter zijn aangegeven in de specifieke zorgplicht (artikel 11.27, Bal). Aanvullend zijn regels opgenomen over ongewone voorvallen (artikel 11.34, Bal en artikel 11.35, Bal). Onder de Wnb bestonden geen vergelijkbare bepalingen.

De Omgevingswet bevat ook instrumenten om natuurgebieden te beschermen. Zo kan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) bijzondere nationale natuurgebieden en Natura 2000-gebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelen voor deze gebieden vaststellen (artikel 2.44, Ow). Ook is in het aanwijzingsbesluit opgenomen dat gebieden bij omgevingsverordening kunnen worden aangewezen tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzonder provinciaal natuurgebied of bijzonder provinciaal landschap. Verder zijn instructieregels voor de omgevingsverordening opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De instructieregels verplichten provincies tot het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland-gebieden (NNN-gebieden), het vastleggen van de kenmerken en waarden van de NNN-gebieden en het stellen van regels voor de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de NNN-gebieden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt bovendien regelgeving voor het vellen van houtopstanden en voor activiteiten die de introductie of verspreiding van invasieve uitheemse soorten tot gevolg kunnen hebben.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn op basis van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn opgenomen in de Omgevingswet middels een aanwijzingsbesluit (artikel 2.44, Ow). Natura 2000-gebieden zijn gebieden waarin habitats en soorten worden beschermd die van communautair belang zijn. Per Natura 2000-gebied zijn specifieke instandhoudingsdoelen opgesteld. Activiteiten die significant nadelige effecten hebben op de kwaliteit van de habitats en/of de instandhoudingsdoelen van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder een vergunning voor een Natura 2000-activiteit. Dit geldt niet alleen voor activiteiten binnen het Natura 2000-gebied. Ook bij activiteiten aangrenzend of buiten het gebied kunnen significant nadelige gevolgen optreden.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en heeft als doel deze beter met elkaar en omringende agrarische gebieden te verbinden. In Gelderland zijn deze gebieden bekend als het Gelders Natuurnetwerk (GNN). De GNN-gebieden zijn aangewezen in de provinciale omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende provinciale omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018; Provincie Gelderland, 2024).

§ 2.6.1 Instructieregels bestemmingsplan bescherming Gelders natuurnetwerk

Artikel 2.39 (bescherming kwaliteit Gelders natuurnetwerk)

1. Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op het Gelders natuurnetwerk wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone.
2. Er is geen sprake van nadelige gevolgen voor de oppervlakte als die in overeenstemming met paragraaf 2.6.2 worden gecompenseerd:
 - a. buiten het Gelders natuurnetwerk; of
 - b. in het Gelders natuurnetwerk op gronden die op de ambitiekaart bij het Natuurbeheerplan zijn aangeduid met code N00.01.

Artikel 2.40 (afweegruimte bij groot openbaar belang)

In aanvulling op artikel 2.39 lid 1, kan een bestemmingsplan een nieuwe activiteit of ontwikkeling toelaten als:

- a. sprake is van een groot openbaar belang;
- b. er geen reële alternatieven zijn; en
- c. de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd in overeenstemming met paragraaf 2.6.2.

Groene ontwikkelingszone

Om de samenhang van de natuur in het Gelders Natuurnetwerk te beschermen wil de provincie verbindingszones aanleggen in de vorm van de Groene Ontwikkelingszone. Het bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan natuur die vervlochten zijn met het GNN. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk mits tegelijk de kernkwaliteiten worden versterkt. Dit dient te worden getoetst aan artikel 2.52 van de Gelderse omgevingsverordening.

§ 2.6.5 Instructieregels bestemmingsplan Groene ontwikkelingszone

Artikel 2.52 (beschermen Groene ontwikkelingszone)

1. Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op locaties binnen de Groene ontwikkelingszone, laat het een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat:
 - a. de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone, per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en
 - b. de samenhang niet verloren gaat.
2. Gedeputeerde Staten stellen regels vast om de versterking uit te werken.

Beschermingszone natte landnatuur

Ter waarborging van de natte landnatuur in het GNN en de GO is het mogelijke dat er een Beschermingszone natte landnatuur om deze gebieden is ingesteld. Als voor een ingreep in een hydrologische beschermingszone een bestemmingsplan moet worden aangepast en deze ingreep heeft een significant nadelig effect op de instandhouding van de natte landnatuur, dan kan dit alleen maar als er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn en de nadelige effecten worden gemitigeerd of gecompenseerd. Indien er sprake is van overlap met de GO is saldering alleen mogelijk als dit niet leidt tot aantasting van de kwaliteit van de natte landnatuur. De hydrologische beschermingszones zijn aangewezen in de provinciale omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende provinciale omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018; Provincie Gelderland, 2024).

4.3 Soortbescherming

Soorten met specifieke beschermingsregels

Het Besluit activiteiten leefomgeving van de Omgevingswet kent drie beschermingsregimes voor soorten:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 11.37 lid 1, Bal)
- Beschermingsregime soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (artikel 11.46 lid 1, Bal)
- Beschermingsregime andere soorten uit Bijlage IX van het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 11.54 lid 1, Bal), ook wel soorten van nationaal belang genoemd.

In bovengenoemde wetsartikelen uit het Bal zijn schadelijke handelingen opgenomen en is vastgesteld voor welke handelingen een vrijstelling kan worden verleend. De verbodsbepalingen houden in dat Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of gevangen en dat hun vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren niet opzettelijk mogen worden beschadigd of vernield. Ook is het rapen en onder zich hebben van eieren van vogelsoorten die onder deze richtlijnen vallen verboden. Voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten geldt bovendien dat ze niet opzettelijk mogen worden gestoord. Daarnaast is het verboden om beschermde planten opzettelijk te plukken, verzamelen, ontwortelen, vernielen of af te snijden in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Als de activiteiten leiden tot het overtreden van deze verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een provinciale vrijstelling geldt of dat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit moet worden verkregen.

Rode lijsten

Kwetsbare en met uitsterven bedreigde soorten die niet onder de hiervoor genoemde beschermingsregimes vallen zijn door de minister van LNV opgenomen in de rode lijsten. Rode lijst-soorten vallen niet noodzakelijkerwijs onder specifieke beschermingsregels, zoals een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen. Hiervan is alleen sprake als de soort ook beschermd is conform de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Bijlage IX van het Bal. Desondanks zijn rode lijsten relevant bij ruimtelijke ontwikkelingen. Indien een activiteit nadelige effecten heeft op een rode lijst-soort wordt namelijk gesproken van een activiteit waarvoor de specifieke zorgplicht geldt.

Specifieke zorgplicht

Een activiteit kan nadelig zijn voor de van nature in het wild levende dier- en plantensoorten. Iemand die weet of kan weten dat er bij het verrichten van een activiteit nadelige effecten optreden moet zich houden aan de specifieke zorgplicht (artikel 11.27, Bal). De specifieke zorgplicht geldt voor alle dier- en plantensoorten.

De volgende stappen zijn noodzakelijk:

- Controle op aanwezige soorten en leefgebieden in het plangebied;
- Nagaan of nadelige gevolgen voor dier- en plantensoorten kunnen worden uitgesloten;
- Nagaan wat nadelige gevolgen zijn als uitsluiten daarvan niet mogelijk is;
- Passende preventieve maatregelen nemen om nadelige effecten te voorkomen; en
- Stoppen met de activiteit of herstelmaatregelen treffen.

4.4 Houtopstanden

Als houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap worden geveld kan er een meld- en herbeplantingsplicht gelden. Dergelijke houtopstanden worden in de Omgevingswet omschreven als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. Voor het vellen en herbeplanten zijn er een aantal uitzonderingen op de rijksregels opgenomen in artikel 11.111 van het Bal. Voor de kap van houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap geldt gemeentelijke regelgeving, zoals verwoord in het omgevingsplan van de desbetreffende gemeente (artikel 5.165b, Bkl).

4.5 Invasieve exoten

Algemeen

In de Omgevingswet is regelgeving opgenomen voor activiteiten die de introductie of verspreiding van invasieve uitheemse soorten tot gevolg kunnen hebben. Hierdoor is het onder zich of voorhanden hebben, vervoeren of ten vervoer aanbieden (van delen van invasieve exoten) expliciet aangemerkt als verhandelen. Invasieve exoten vormen een bedreiging voor de inheemse biodiversiteit en ecosystemen. Daarnaast kunnen invasieve exoten schadelijk zijn voor de economie, de openbare veiligheid en menselijke gezondheid. Bekende voorbeelden van invasieve exoten zijn de beverrat, Siberische grondeekhoorn, nijlgans, zonnebaars en Aziatische hoornaar. Het is onder meer verboden om deze soorten opzettelijk te houden, vrij te laten in het milieu, te kweken of vervoeren en het toestaan om zich voort te planten (artikel 11.108 lid 1, Bal en artikel 7 lid 1 van de Europese invasieve-exoten-basisverordening).

Nationaal handelsverbod Aziatische duizendknopen

Per 1 januari 2022 geldt er tevens een nationaal handelsverbod voor Aziatische duizendknopen (artikel 11.109a, Bal). Het verbod heeft betrekking op drie soorten: de Japanse duizendknoop, Sachalinse duizendknoop en bastaardduizendknoop. Het handelsverbod op Aziatische duizendknopen geldt ook voor besmette grond. Gelet op deze ruime definitie van het woord 'verhandelen', maakt het hierbij niet uit of het gaat om de delen van de duizendknoop zelf, of om de delen van de duizendknoop in het transport van een partij grond. Dit betekent dat grondtransport met (levensvatbare delen van) Aziatische duizendknopen verboden is, tenzij

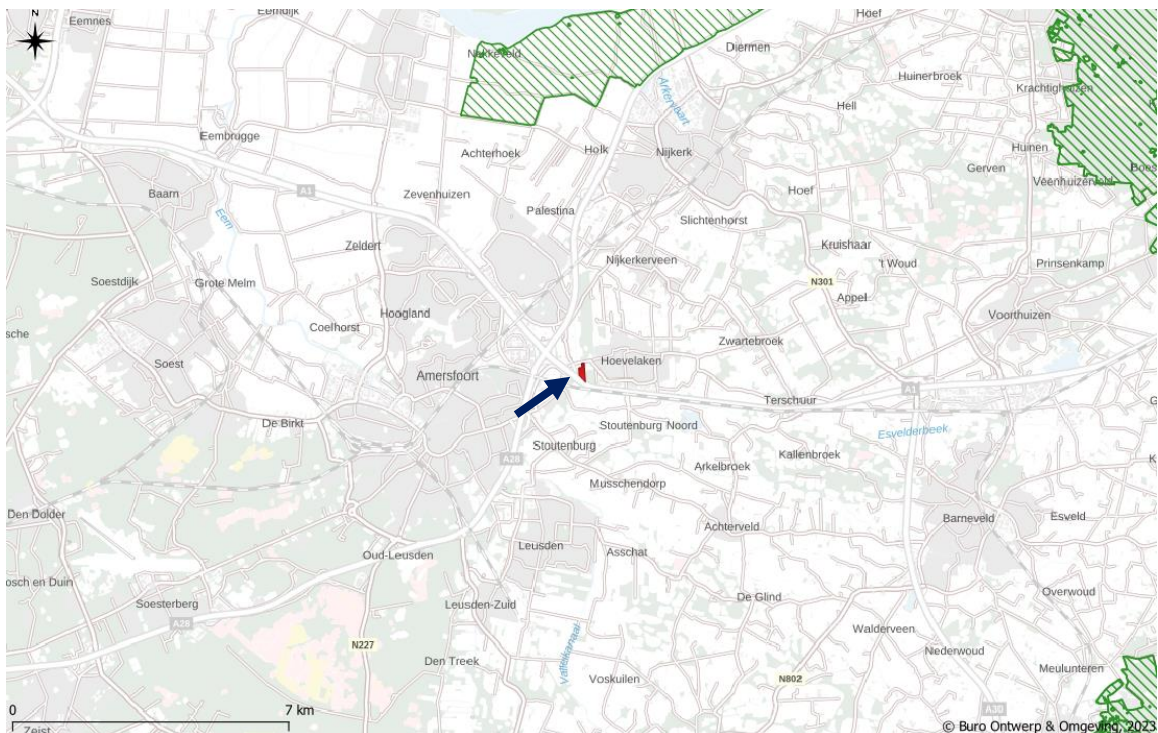
een vrijstelling van toepassing is. Een vrijstelling geldt als er sprake is van niet-commerciële doeleinden, wanneer het transport plaatsvindt in het kader van uitroeiing, bestrijding of beheersing en op voorwaarde dat geen verdere verspreiding of introductie in het milieu plaatsvindt. Daarnaast geldt er een vrijstelling voor het verhandelen of in bezit hebben van dode delen of dode producten van Aziatische duizendknopen (NVWA, 2021).

5. Resultaten

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

In Nederland zijn 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Dit zijn gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied betreft Arkemheen dat op een afstand van circa 6,2 kilometer ten noorden van het plangebied ligt. Andere Natura 2000-gebieden op minder dan 25 km afstand zijn de Veluwerandmeren (ca. 9,6 km), Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (ca. 12 km), Veluwe (ca. 13,1 km), Kolland & Overlangbroek (ca. 19,1 km), Binnenveld (ca. 19,2 km), Rijntakken (ca. 19,2 km), Oostelijke Vechtplassen (ca. 20,5 km) en het Naardermeer (ca. 23,4 km). Op de navolgende kaart is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden weergegeven (Figuur 3).



Figuur 3. Ligging plangebied (rood) ten opzichte van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (groen gearceerde vlakken).

Gezien het type werkzaamheden en de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden zijn er geen negatieve effecten als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring en verstoring door trilling, geluid en mechanische effecten. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is namelijk meer dan 1 km. Door het gebruik van werktuigen en een toename van voertuigbewegingen kunnen er wel gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. Omdat er negen Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand van het plangebied liggen vindt er mogelijk stikstofdepositie plaats op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van deze Natura 2000-gebieden. Om de eventuele effecten van stikstofdepositie inzichtelijk te maken wordt

aangeraden om een AERIUS-berekening (voortoets stikstof) uit te laten voeren voor zowel de realisatiefase als gebruiksfase. Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden kunnen worden uitgesloten als uit de AERIUS-berekening blijkt dat er geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol N/ha/jr plaatsvindt.

5.1.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het plangebied ligt deels in de Groene Ontwikkelingszone (GO) en grenst aan het Gelders Natuurnetwerk (GNN) (Figuur 4). Het betreft deelgebied 128: 'Nijkerkerveen'. Omdat de ontwikkelingen plaatsvinden binnen de GO moet worden aangetoond dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het gebied per saldo en naar verhouding worden versterkt en dat de samenhang niet verloren gaat (Gedeputeerde Staten van Gelderland, 2022). De natuurcompensatie t.a.v. de ontwikkeling in het plangebied wordt uitgevoerd op een elders gelegen locatie nabij het Hoevelakense Bos op diverse percelen gelegen aan de Weldammerlaan. De compensatieverplichtingen vanuit deze toetsing zullen afdwingbaar geborgd worden in het bestemmingsplan. Dit is nader uitgewerkt in een separaat compensatieplan behorende bij het bestemmingsplan.



Figuur 4. Ligging plangebied (rood kader) t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen), de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen) en de Beschermingszone natte landnatuur (mintgroen gearceerd).

5.1.3 Beschermingszone natte landnatuur

Het noordelijke en tevens het bebouwde gedeelte van het plangebied valt onder de Beschermingszone natte landnatuur (Figuur 4). Omdat de ontwikkelingen plaatsvinden op het woonerf (deels verhard) en de ontwikkelingen binnen de beschermingszone van beperkte omvang zijn vinden er geen significant nadelige effecten plaats op de instandhouding van de hydrologische beschermingszones. Ter plaatse van de nieuwe buitenbak zal drainage plaatsvinden. Er wordt echter rekening gehouden met de waterhuishouding. Daarnaast grenst de hydrologische beschermingszone binnen het plangebied aan de Groene Ontwikkelingszone, maar er is geen sprake van overlap.

5.1.4 Houtopstanden

De bomen in het plangebied vallen gedeeltelijk onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Omgevingswet. Bomen uit de elzensingel en een deel van de vrijstaande bomen bevinden zich buiten de bebouwingscontour houtkap. De rijksregels over het vellen van houtopstanden zijn daarom van toepassing (artikel 11.111, Bal). Indien er houtopstanden worden geveld dient rekening te worden gehouden met de aanvraag van een omgevingsvergunning bij het Omgevingsloket. Er wordt geadviseerd om een Vergunningcheck uit te voeren, alvorens wordt besloten om groenvoorzieningen te verwijderen.

5.2 **Soortbescherming**

5.2.1 Vleermuizen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens kunnen de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, tweekleurige vleermuis, franjestaart, meervleermuis en watervleermuis in de ruime omgeving van het plangebied voorkomen. Alle vleermuissoorten zijn op Europees niveau beschermd conform de Habitatrichtlijn (artikel 11.46 lid 1, Bal).

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Ook zijn er soorten die zowel gebouw- als boombewonend zijn.

Om de ontwikkeling mogelijk te maken worden diverse bomen verplant of gekapt. De bomen in het plangebied zijn daarom onderzocht op de aanwezigheid van holtes, spleten en andere openingen in bomen die door boombewonende vleermuizen kunnen worden gebruikt als verblijfplaats. Dergelijke openingen werden in geen van de aanwezige bomen aangetroffen. Daarnaast was een groot deel van de bomen nog vrij jong en doordoor niet van geschikt formaat om als verblijfplaats te dienen voor boombewonende vleermuizen. Negatieve effecten op de verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen daarom worden uitgesloten.

Gebouwbewonende soorten maken doorgaans gebruik van spouwruimtes, spleten en vergelijkbare ruimtes in gebouwen. In het plangebied wordt de hoek van de zuidoostelijk gelegen veeschuur gesloopt. Ter hoogte van dit deel van de schuur zijn openingen aanwezig onder de dakgoot (Figuur 5). Bij het overkapte gedeelte van de rijhal zijn ook openingen langs de dakgoot aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Hierdoor kunnen

negatieve effecten op zomer-, kraam- of paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet worden uitgesloten. Negatieve effecten op winterverblijfplaatsen zijn echter wel uitgesloten. De binnenruimtes van de veeschuur en het overkapte gedeelte van de rijhal werden op 28 februari 2024 namelijk onderzocht. Dit valt binnen de periode waarin winterinspecties naar overwinterende vleermuizen kunnen worden uitgevoerd. Vleermuizen werden tijdens dit bezoek niet aangetroffen. Naast de afwezigheid van vleermuizen in de open ruimte biedt de binnenzijde van de veeschuur ook geen mogelijkheid voor vleermuizen om ergens weg te kruipen. Het overkapte gedeelte van de rijhal is geheel ongeschikt als winterverblijfplaats.



Figuur 5. Openingen onder de dakgoot die vleermuizen toegang kan bieden tot de veeschuur (gele pijl).

Vliegroutes

Vleermuizen volgen vaak lijnvormige elementen om heen en weer te bewegen tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Het behoud van lijnvormige landschapselementen is daarom van groot belang voor de instandhouding van vleermuispopulaties. Het verplanten en kappen van diverse bomen zal niet resulteren in het verlies van een eventueel aanwezige vliegroute. Er blijven diverse vliegverbindingen aanwezig die de bebouwde erven verbinden met de zuidelijk en zuidoostelijk gelegen houtopstanden. Negatieve effecten op de vliegroutes van vleermuizen kunnen daarom worden uitgesloten.

Essentiële foerageergebieden

De in Nederland voorkomende vleermuizen leven allemaal van insecten. Ze foerageren daarom op allerlei plekken waar veel vliegende insecten aanwezig zijn. Enkele voorbeelden van dit soort gebieden zijn windbeschutte plaatsen langs lijnvormige elementen (bijv. sloten, beken, bosranden en houtwallen), maar ook in bosgebieden, open plekken in bossen of langs oevers met rietkragen. Bij het verdwijnen van essentiële foerageergebieden gaan de verblijfplaatsen ook verloren. De realisatie van een nieuw hoofdgebouw, een stapmolen en een nieuwe springtuin zal echter niet resulteren in het verlies van een foerageergebied. Deze worden namelijk gerealiseerd op de aanwezige weilanden. Negatieve effecten op essentiële foerageergebieden van vleermuizen kunnen daarom worden uitgesloten.

Verlichting

Maak in de actieve periode van vleermuizen 's avonds en 's nachts geen of zo min mogelijk gebruik van bouwverlichting. Uitstraling naar groen, bomen, water en het GO-/GNN-gebied moet worden voorkomen. Indien verlichting in de permanente situatie noodzakelijk is wordt aangeraden om gebruik te maken van vleermuisvriendelijke, amberkleurige verlichting. Zodoende kan eventuele verstoring tot een minimum worden beperkt. Er mag geen gebruik worden gemaakt van blauw en ultraviolet licht. Waar verlichting noodzakelijk is, dienen de lichtstralen gebundeld te zijn en op de grond te worden gericht.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Algemene soorten

Verschillende algemene grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen in en rondom het plangebied. Het is niet uit te sluiten dat deze zoogdieren (nog) in het plangebied aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. De meeste grondgebonden zoogdieren zijn in provincie Gelderland vrijgesteld. Wel dient voor deze soorten de specifieke zorgplicht te worden nageleefd, waarbij passende preventieve maatregelen moeten worden genomen om nadelige effecten te beperken. Wanneer er toch nadelige effecten optreden moeten de activiteiten worden gestaakt, of dienen er passende herstelmaatregelen te worden getroffen indien dit niet mogelijk is (artikel 11.27, Bal).

Strikt beschermde soorten

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, boommarter, das, bever en eekhoorn in de ruime omgeving van het plangebied voorkomen. Van deze soorten is de bever op Europees niveau beschermd conform de Habitatrichtlijn (artikel 11.46 lid 1, Bal) en zijn de overige soorten nationaal beschermd (artikel 11.54 lid 1, Bal). Negatieve effecten op de bever kunnen echter op voorhand worden uitgesloten. Er bevinden zich namelijk geen rivieren, beken en moerassen in het plangebied.

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen die in allerlei landschappen kunnen voorkomen, zoals kleinschalige cultuurlandschappen, natte hooilanden, duingebieden, bossen, houtwallen en plekken langs beken en rivieren. Alle kleine marters zoeken graag dekking in houtstapels, takkenrillen, steenhopen of heggen. Daarnaast wordt de bunzing vaak aangetroffen in oude holen van konijnen, vossen en dassen, maar bijvoorbeeld ook andere beschutte ruimtes zoals onder boomwortels of takkenrillen. 's Winters trekt de bunzing vaker naar bewoonde gebieden en kan de soort ook in schuren verblijven. De hermelijn verblijft vaak in tunnels onder mossen, openingen tussen boomwortels, openingen onder omgevallen bomen en holen van konijnen, muizen en ratten. De wezel verblijft vooral in openingen tussen boomwortels en holen van muizen, ratten en mollen. Zowel de functionele leefomgeving als de rust- en voortplantingsplaatsen van deze soorten zijn beschermd (BIJ12, 2024). In het plangebied bevindt zich een elzensingel en enkele perceelranden die voldoende dekking bieden om te kunnen dienen als rust- of verblijfplaats voor de kleine marters. Daarnaast bevindt er zich langs de zuidoostkant van het plangebied een boom met een holte aan de onderkant van de stam. Ook de holte in deze boom kan worden gebruikt als rust- of verblijfplaats. Het geschikte leefgebied heeft een oppervlakte van ca. 0,125 hectare (Figuur 6). Negatieve effecten op de bunzing, hermelijn en wezel kunnen daarom niet worden uitgesloten.



Figuur 6. Weergave van geschikt leefgebied voor de bunzing, hermelijn en wezel binnen het plangebied (geel).

Steenmarters kunnen binnen het leefgebied meerdere schuilplaatsen hebben, zoals takkenhopen, boomholtes, dichte struwelen, kruipruimtes of zolders. Ook ruimtes onder dakbedekkingen en spouwmuren worden gebruikt door steenmarters. Openingen van 5 à 6 cm zijn al van voldoende grootte om een schuilplaats te bereiken (Zoogdiervereniging, 2023^d). In het plangebied wordt een hoek van een schuur gesloopt. Ruimtes onder het dak van de schuur zijn toegankelijk voor de steenmarter. Hierdoor kunnen negatieve effecten op een verblijfplaats van de steenmarter niet worden uitgesloten.

De boommarter is een bosbewoner die in verschillende bostypen voorkomt. Boommarters verblijven in hopen van andere diersoorten en passen die naar eigen behoefte aan. Vaak zijn dit holtes die zijn uitgehakt door spechten of burchten van vossen en dassen (Zoogdiervereniging, 2023^a). Dergelijke boomholtes en burchten werden echter niet aangetroffen. Daarnaast biedt het plangebied onvoldoende dekking voor de boommarter en behoort intensief beheerd grasland niet tot het leefgebied van de soort. Negatieve effecten op de boommarter kunnen daarom worden uitgesloten.

De das is een nachtactieve soort en komt voor in kleinschalige landbouwlandschappen. Burchten worden aangetroffen in houtwallen, langs bosranden, singels en heggen. De burchtingangen maken deel uit van een uitgebreid hopenstelsel van lange gangen en kamers die onderling verbonden zijn. Een typische burcht heeft drie à tien ingangen (Zoogdiervereniging, 2023^b). Binnen de begrenzing van het plangebied werden geen burchtingangen, wissels en andere sporen aangetroffen. Negatieve effecten op de das kunnen daarom worden uitgesloten.

Eekhoorns bouwen bolvormige nesten in bomen. Deze hebben een doorsnede van 30 tot 50 cm en zijn vooral 's winters goed waarneembaar. Soms gebruiken ze ook boomholtes, oude kraaien- of eksternesten of grote nestkasten als nestplaats. Nesten van eekhoorns kunnen op die van de ekster lijken, maar zijn te onderscheiden aan de aanwezigheid van blaadjes (Zoogdiervereniging, 2023^c). Tijdens het locatiebezoek werden geen eekhoornnesten, boomholtes of geschikte nestkasten waargenomen. Wel bevindt er zich een (oud) vogelnest in een te kappen zwarte els (Figuur 7). Theoretisch gezien is dit nest geschikt als verblijfplaats voor de eekhoorn. Tijdens de quickscan werden echter geen eekhoorns vastgesteld, maar een controleronde is noodzakelijk om negatieve effecten met zekerheid uit te kunnen sluiten.



Figuur 7. Een (oud) vogelnest in een te kappen zwarte els (gele pijl).

5.2.3 Vogels

Algemene soorten

Verschillende vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is kunnen voorkomen in en rondom het plangebied. Hiervan werden de wilde eend, houtduif, Turkse tortel, gaai, tjiptjaf, winterkoning, roodborst, putter en groenling tijdens de quickscan waargenomen in het plangebied. Conform de Vogelrichtlijn is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van in het wild levende vogelsoorten te vernielen of te beschadigen, of nesten van deze vogels weg te nemen. Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. De Omgevingswet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli loopt (indicatief broedseizoen), maar bij enkele soorten begint het broedseizoen eerder of loopt het langer door. Dichter bij het indicatieve broedseizoen is de kans op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten groter. Op het moment dat sprake is van een nest dat in gebruik is, zijn werkzaamheden die kunnen leiden tot beschadiging of vernieling hiervan verboden. Hierop is geen uitzondering en er is ook geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit mogelijk. Er wordt daarom geadviseerd om werkzaamheden waarbij nesten verstoord kunnen worden, (ruim) buiten het indicatieve broedseizoen uit te voeren.

Strikt beschermde soorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en nestplaatsen jaarrond beschermd (beschermingscategorie 1 t/m 4). In het buitengebied van Hoevelaken kunnen dit de ooievaar, wespandief, buizerd, havik, sperwer, boomvalk, kerkuil, ransuil, steenuil, gierzwaluw, roek en huismus zijn.

De ooievaar komt voor in cultuurlandschappen en broedt op schoorstenen, kerktorens, telefoonpalen, in bomen, hoogspanningsmasten of speciaal voor de soort gemaakte ooievaarspalen. De nesten zijn groot en daardoor goed herkenbaar (Vogelbescherming Nederland, 2023^c). In het plangebied zijn echter geen nesten van de ooievaar aanwezig. Negatieve effecten op de vaste rust- en nestplaatsen van de ooievaar kunnen worden uitgesloten.

De buizerd is een roofvogel die voorkomt in gevarieerde landschappen waar weilanden worden afgewisseld met houtwallen, bosranden en andere houtopstanden. De soort komt ook voor nabij en in stedelijke omgevingen, zoals bijvoorbeeld in grote parken, indien er voldoende rust wordt verkregen (BIJ12, 2017^a). Tijdens het locatiebezoek werd enkel een overvliegend (niet-territoriaal) exemplaar gezien. Daarnaast zijn er geen potentiële nestlocaties van de soort in of rondom het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nestplaatsen van de buizerd kunnen daarom worden uitgesloten.

Het leefgebied van de havik bestaat uit een combinatie van open land voor de jacht en bos met geschikte nestbomen. De havik broedt in loof-, naald- en moerasbossen en soms in parken. Het nest is groot en bevindt zich meestal hoog in een naald- of loofboom (Vogelbescherming Nederland, 2023^b). In de bomen in en rondom het plangebied werden geen potentiële nesten van de havik aangetroffen. Ook werd gezocht naar prooiresten of andere sporen, maar deze werden eveneens niet aangetroffen. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nestplaatsen van de havik kunnen daarom worden uitgesloten.

De sperwer broedt voornamelijk in jonge dichte naaldbossen en halfopen landschappen, maar kan ook in laanbomen, geïsoleerde bosjes en parken broeden (Vogelbescherming Nederland, 2023^f). In het plangebied bevindt zich een (oud) vogelnest in een te kappen zwarte els. Een dergelijk nest kan worden gebruikt door de sperwer, maar de soort werd tijdens het locatiebezoek niet waargenomen. Een controleronde is echter noodzakelijk om negatieve effecten met zekerheid uit te kunnen sluiten.

De boomvalk jaagt in open en halfopen landschap zoals parklandschappen, heiden of boerenland. Ze broeden in verschillende typen bos, maar geven de voorkeur aan halfopen bos of bosranden. De soort broedt in oude kraaien- of eksternesten (Vogelbescherming Nederland, 2023^a). Een (oud) vogelnest werd aangetroffen in een te kappen zwarte els, maar deze bevindt zich direct naast het bedrijfsterrein. Aangezien hier onvoldoende rust is voor de boomvalk zal de soort het nest niet gebruiken. Negatieve effecten op de boomvalk kunnen worden uitgesloten.

De kerkuil leeft doorgaans in cultuurlandschappen waar ook kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen en bosjes worden aangetroffen. De soort broedt in Nederland in ongeveer 90% van de gevallen in nestkasten die in boerenschuren, torens, kerken of kastelen zijn geplaatst en heel incidenteel in boomholten (BIJ12, 2017^b). Bij het verwijderen van de hoek van de veeschuur en werkzaamheden ter plaatse van het overkapte gedeelte van de rijhal zullen er geen verblijfplaatsen van de kerkuil verloren gaan. Er werden namelijk geen potentiële nestruimtes of sporen aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van de soort. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nestlocaties van de kerkuil kunnen daarom worden uitgesloten.

De ransuil leeft in kleinschalige landbouwlandschappen, bosranden, parken en open bosgebieden. De soort broedt meestal in oude nesten van kraaien, eksters en soms in oude nesten van reigers, roofvogels of eekhoorns. Bij voorkeur bevinden deze zich in naaldbomen, maar ook in boomopslag, houtwallen en vrijstaande bomen (Vogelbescherming Nederland, 2023^d). In het plangebied bevindt zich een (oud) vogelnest in een te kappen zwarte els. Een dergelijk nest kan worden gebruikt door de ransuil. Negatieve effecten op de ransuil kunnen daarom niet worden uitgesloten.

De steenuil is een soort die voorkomt in kleinschalige cultuurlandschappen. Steenuilen broeden meestal in boomholten, nestkasten of nauwe ruimtes in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het beschot. De steenuil is een zeer honkvaste soort die jaarrond gebruik maakt van het nest (BIJ12, 2017^d). De hoek van de te slopen veeschuur is geschikt als verblijfplaats voor de steenuil. De steenuil kan er ruimtes onder de dakbedekking bereiken en hieronder nestelen. Ook het overkapte gedeelte van de rijhal is mogelijk geschikt doordat de metalen dwarsbalken een plat oppervlak hebben waarop kan worden genesteld. Negatieve effecten op de steenuil kunnen daarom niet worden uitgesloten.

De gierzwaluw is een soort die voorkomt in dorpen en steden waar hij broedt in donkere holtes, spleten en onder dakpannen van gebouwen die tenminste drie meter hoog zijn (BIJ12, 2023^a). Qua ligging in het buitengebied is het niet aannemelijk dat de soort in de veeschuur broedt en ter hoogte van de te slopen hoek van het gebouw staat een bomerij waardoor het te slopen deel van de bebouwing niet toegankelijk is voor de soort. Bovendien bevinden openingen onder de dakpannen zich op minder dan drie meter hoogte. Het overkapte gedeelte van de rijhal is echter wel geschikt, doordat openingen langs de dakgoot niet geblokkeerd worden en daardoor vrij toegankelijk zijn. Negatieve effecten op de gierzwaluw kunnen daarom niet worden uitgesloten.

De roek is een koloniebroeder die van oorsprong voorkomt in vochtige gras- en bouwlanden met verspreid staande houtopstanden (BIJ12, 2017^c). Tegenwoordig worden meer dan de helft van de nesten binnen de bebouwde kom aangetroffen. De nesten worden dicht bij elkaar gebouwd in hoogopgaande bomen en zijn daardoor goed herkenbaar (Vogelbescherming Nederland, 2023^e). In het plangebied werden geen roeken en potentiële nesten van de soort aangetroffen. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van de roek kunnen worden uitgesloten.

De huismus is een standvogel die gebonden is aan bebouwing en komt voornamelijk voor in dorpen en steden. Nesten worden gebouwd onder dakpannen, in kieren en gaten van gebouwen en in speciaal voor de soort ontworpen mussenkasten (BIJ12, 2023^b). Tijdens het eerste locatiebezoek werd de huismus alleen waargenomen aan de noordwestkant van de veeschuur. Een mannelijk exemplaar zong hier op de dakgoot (Figuur 8). Aan de zuidoostkant van de veeschuur, waar de hoek van het gebouw zal worden gesloopt, werd de soort niet aangetroffen. Bij het overkapte gedeelte van de rijhal werden ook geen waarnemingen gedaan. Om negatieve effecten op de soort uit te kunnen sluiten is echter nog minimaal één huismusonderzoek noodzakelijk.



Figuur 8. Locatie zingende huismus (gele stip) ten opzichte van het te slopen deel van de schuur (gele pijl) en het overkapte gedeelte van de rijhal (rode pijl).

Naast strikt beschermde soorten, vallen er ook soorten onder de Vogelrichtlijn, waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische redenen zijn. Deze soorten zijn opgenomen op de lijst van beschermde vogelsoorten uit beschermingscategorie 5 van het bevoegd gezag (rijk of provincie). Dit zijn voornamelijk holenbroeders, maar ook soorten die op of tegen gebouwen aan nestelen. Hiervan werden de boerenwaluw, spreeuw en koolmees tijdens de quickscan waargenomen. Deze soorten zijn jaarrond strikt beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor de koolmees zijn er in de directe omgeving echter voldoende uitwijkmogelijkheden, waardoor de staat van instandhouding niet in gevaar komt. Er zijn dan ook geen ecologisch zwaarwegende redenen om potentiële nesten van deze soort jaarrond te beschermen. Voor de boerenwaluw en spreeuw dient de start van de werkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen van deze soorten. Ook dient voor deze soorten vervangende nestgelegenheid te worden gerealiseerd. Voor de boerenwaluwen kan ervoor worden gezorgd dat de soort vrij in en uit de nieuwe paardenstal kan vliegen en hier nesten kan bouwen. Voor de spreeuw kunnen speciale spreeuwennestkasten worden geplaatst in de bestaande elzensingel langs de

oostrand van het plangebied. Hiermee wordt voldaan aan de specifieke zorgplicht en komt de staat van instandhouding van de boerenwaluw en spreeuw niet in gevaar.

5.2.4 Reptielen en amfibieën

Algemene soorten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens zijn verschillende algemene amfibieën te verwachten in de omgeving van het plangebied. De meeste algemene amfibieën zijn in provincie Gelderland vrijgesteld. Wel dient voor deze soorten de specifieke zorgplicht te worden nageleefd, waarbij passende preventieve maatregelen moeten worden genomen om nadelige effecten te beperken. Wanneer er toch nadelige effecten optreden moeten de activiteiten worden gestaakt, of dienen er passende herstelmaatregelen te worden getroffen indien dit niet mogelijk is (artikel 11.27, Bal).

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de ringslang, hazelworm, alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker in de ruime omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. Van deze soorten worden de kamsalamander en poelkikker op Europees niveau beschermd conform de Habitatrichtlijn (artikel 11.46 lid 1, Bal) en zijn de andere soorten van nationaal belang (artikel 11.54 lid 1, Bal).

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats en is de enige slangensoort in Nederland die eieren legt. Voor de incubatie van de eieren is het noodzakelijk dat deze worden afgezet op plekken waar warmte wordt opgewekt. Voortplantingsplaatsen zijn daarom bijvoorbeeld ingerotte boomstobben, broeihopen van afgestorven riet en in door de mens aangelegde compost- en mesthopen (van den Bosch, 2015). In het plangebied is een mestvaalt aanwezig die regelmatig geschoond wordt. Hierdoor is het niet geschikt als voortplantingsplaats. Ook de slootkanten zijn niet geschikt als voortplantingsplaats aangezien er nauwelijks sprake is van oevervegetatie. Daarnaast beperken waarnemingen uit de omgeving zich tot de Liniedijk in het oosten van Leusden (ca. 3,7 km afstand), enkele landgoederen tussen Amersfoort en Leusden (ca. 3,9 km afstand) en Landgoed Schothorst (ca. 4,1 km afstand). Gezien de vele barrières ten opzichte van het plangebied en het ontbreken van potentiële voortplantingsplaatsen kunnen negatieve effecten op de ringslang worden uitgesloten.

De hazelworm komt voor op structuurrijke plekken langs bosranden, houtwallen, heideterreinen, open plekken in bossen en langs spoor- en wegbermen. Rustplaatsen bevinden zich onder dood hout, in gaten of holen in de grond, holtes onder stenen of in composthopen. De overwintering vindt in droge holtes onder de grond plaats (Creemers, 2009). Het plangebied is vrijwel ongeschikt door de overmaat aan intensief beheerd grasland. Daarnaast beperken waarnemingen uit de omgeving zich tot de Liniedijk in het oosten van Leusden (ca. 3,7 km afstand) en een aantal bosrijke gebieden ten zuiden van Amersfoort (ca. 4,5 km afstand). Gezien de vele barrières ten opzichte van het plangebied kunnen negatieve effecten op de hazelworm worden uitgesloten.

De alpenwatersalamander komt voor in weilandpoelen, bospoelen, vennen en andere kleine geïsoleerde wateren. Veel voortplantingswateren van de soort bevinden zich in de nabijheid van bosgebieden. In tegenstelling tot voortplantingswateren van de kamsalamander is watervegetatie vaak afwezig en is de bodem vaak bedekt met een laag van dode bladeren. Als landhabitat heeft de soort een voorkeur voor loofbossen. Daarnaast worden ook extensief beheerde graslanden gebruikt waarin houtwallen en heggen als geleiding dienen. Akkers en intensief beheerde graslanden zelf worden gemeden (van Delft, 2009). Langs de elzensingel in het midden van het plangebied bevindt zich een onderwater staande greppel die kan voldoen als voortplantingsgebied. Omdat deze greppel zal worden gedempt kunnen negatieve effecten op de soort niet worden uitgesloten.

De kamsalamander komt voor in relatief diepe, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde watervegetatie. Vaak zijn deze gelegen in kleinschalige landschappen met elementen als struweel en houtwallen. In het rivierengebied komt de soort ook voor in strangen, kleiputten en kolken (Arntzen & Smit, 2009). Het plangebied voldoet echter niet aan de eisen die de kamsalamander stelt aan zijn leefomgeving. Negatieve effecten op de soort zijn daarom uitgesloten.

De poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, schone, stilstaande wateren in heide- en hoogveengebieden. Daarnaast komt de soort ook voor in de uiterwaarden, in veedrinkpoelen en in sloten van rivierkleipolders en halfnatuurlijke graslanden. In minder zure en voedselrijke wateren komt de soort alleen voor als er sprake is van een goede waterkwaliteit en een rijke begroeiing van oever- en waterplanten (Mulder & Creemers, 2009). In de aanwezige sloten in het plangebied is sprake van eutrofiëring en ontbreken oever- en waterplanten vrijwel helemaal. Daarnaast zijn er geen veedrinkpoelen of andersoortige poelen aanwezig. Omdat het aan geschikt leefgebied ontbreekt kunnen negatieve effecten op de poelkikker worden uitgesloten.

Extra toelichting: De rugstreeppad is niet opgenomen in deze rapportage van de quickscan natuurtoets vanwege het ontbreken van (enigszins recente) waarnemingen van deze soort in de atlasblokken waarbinnen het plangebied valt. De dichtstbijzijnde waarneming van de soort is ten westen van de A28 gedaan. De A28, A1 en de stad Amersfoort vormen grote barrières, waardoor het niet aannemelijk is dat de rugstreeppad het plangebied nu nog kan bereiken. Er bevindt zich wel een zandweg centraal in het plangebied, waar ook bandensporen zichtbaar zijn. Hierin was tijdens onderzoeken op 13 juni en 24 juni 2024 geen water zichtbaar, ondanks dat dat deze onderzoeken plaatsvonden na een periode met relatief veel neerslag. Volgens het kennisdocument kan in de maand juni worden gekeken naar larven en ei-snoeren, maar deze konden dan niet aanwezig zijn. Tijdens de reeds uitgevoerde vleermuisonderzoeken zijn ook geen kooractiviteit opgevallen. Naar aanleiding van deze opmerking zijn op de locatie op 13 juni (22:00 - middernacht) en 24 juni (22:00 - 22:30) gedurende andere onderzoeken geluisterd of er kooractiviteit van de rugstreeppad plaatsvond, maar dit was niet het geval. Gezien het voorgenoemde wordt verwacht dat de soort niet aanwezig is en kunnen negatieve effecten op de rugstreeppad worden uitgesloten.

5.2.5 Vlinders

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de grote vos, grote weerschijnvlinder en teunisbloempijlstaart in de ruime omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. Van deze soorten wordt de teunisbloempijlstaart op Europees niveau beschermd

conform de Habitatrichtlijn (artikel 11.46 lid 1, Bal) en is de grote vos een soort van nationaal belang (artikel 11.54 lid 1, Bal).

De grote vos is een zeldzame, zwerflustige vlinder die zich sinds 2019 weer verspreid door Nederland heeft voortgeplant. De belangrijkste waardplanten voor deze soort zijn breedbladige wilgensoorten, iepen en zoete kers. Ook functioneren de ratelpopulier en peer als waardplant voor de grote vos. De rupsen leven namelijk vaak op struiken en bomen die zich bevinden langs brede bospaden, bosranden, in boomgaarden of op kapvlaktes. De rupsen van de grote vos leven in groepen van tientallen tot enkele honderden rupsen bij elkaar en kunnen zich hoog in struiken en bomen bevinden. De soort overwintert als vlinder in oude, houten schuren, in holle bomen en tussen houtstapels (Bos, 2006^a). Het plangebied voorziet niet in geschikte waardplanten of overwinteringslocaties voor de soort. Negatieve effecten op de grote vos kunnen worden uitgesloten.

De grote weerschijnvlinder komt voornamelijk voor rond oude, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of bossen langs beekdalen. De soort gebruikt de boswilg en grauwe wilg als waardplant (Bos, 2006^b). De waardplanten van de soort werden echter niet aangetroffen waardoor negatieve effecten op de grote weerschijnvlinder kunnen worden uitgesloten.

De teunisbloempijlstaart gebruikt het (harig) wilgenroosje, de basterdwederik, teunisbloem en grote kattenstaart om de eitjes op af te zetten. De soort komt daarom voor in vochtige bossen, bosranden en warme open plekken (van Deijk, 2018). De waardplanten van de soort werden echter niet aangetroffen waardoor negatieve effecten op de teunisbloempijlstaart kunnen daarom worden uitgesloten.

5.2.6 Overige beschermde diersoorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen, weekdieren en kevers rondom het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen kunnen daarom worden uitgesloten. Het strikt beschermde gevlekte witsnuitlibel en Kempense heidelibel komen echter wel voor in de ruime omgeving van het plangebied. Beide soorten zijn van nationaal belang (artikel 11.54 lid 1, Bal).

De gevlekte witsnuitlibel is een uiterst kritische soort die gevoelig is voor eutrofiëring en alleen voorkomt in stabiele ecosystemen. Dit kunnen laagveenmoerassen, vegetatierijke vennen en duinplassen. Als larve verblijft de soort hier tussen een dichte vegetatie met vederkruiden, fonteinkruiden en waterviolier. Bij voorkeur zijn ook gele plomp en waterlelies aanwezig. In de laatste fase van het larvestadium bevinden ze zich echter in oevervegetatie bestaande uit zeggen, biezengras of holpijp (van Grunsven & Bos, 2019). Het plangebied voldoet niet aan de eisen die de soort aan zijn leefomgeving stelt. In de sloten langs de perceelranden is sprake van eutrofiëring en er is nauwelijks sprake van oevervegetatie. Negatieve effecten op de gevlekte witsnuitlibel kunnen daarom worden uitgesloten.

De Kempense heidelibel komt voor in ondiepe moerasgebieden, vennen, plassen en poelen (De Vlinderstichting, 2023). Het plangebied voldoet echter niet aan de eisen die de soort aan zijn leefomgeving stelt. Negatieve effecten op de Kempense heidelibel kunnen worden uitgesloten.

5.2.7 Vaatplanten en mossen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens blijkt dat de strikt beschermde knolspirea, kartuizer anjer en het groot spiegelklokje in de ruime omgeving van het plangebied te verwachten zijn.

Knolspirea wordt aangetroffen op heischrale graslanden, zoombegroeiingen in het rivierenlandschap en onbemeste hooilanden met een wisselende waterstand. De soort groeit hier op een lemige of kalkhoudende bodem (Hertog, 1998). De soort is echter niet in het plangebied te verwachten. De biotoop waarin de soort voorkomt is namelijk niet aanwezig. Negatieve effecten op de strikt beschermde knolspirea zijn daarom uitgesloten.

De kartuizer anjer groeit op schrale graslanden, kalkgraslanden, leisteenhellingen en zandsteenrotsen. Lokaal wordt de soort ook wel als tuinplant aangeplant of ingezaaid in bermen (NDFF & FLORON, 2023^b). Gezien de biotoopvoorkeuren is de soort niet in het plangebied te verwachten. De dichtstbijzijnde waarnemingen zijn gedaan langs de Randweg in Leusden waar de soort is ingezaaid in de berm. Deze locatie bevindt zich op ca. 3,4 km ten zuiden van het plangebied. Gezien de biotoopvoorkeuren van de soort en de vele barrières tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde waarnemingen kunnen negatieve effecten op de kartuizer anjer worden uitgesloten.

Groot spiegelklokje wordt van nature aangetroffen op extensief beheerde graanakkers en in stroomdalgraslanden. Omdat de soort ook wel als tuinplant wordt aangeplant is het groot spiegelklokje soms ook buiten de gebruikelijke biotoop aanwezig. In Nederland is de soort op veel plaatsen verdwenen door de intensieve landbouw, het gebruik van pesticiden en eutrofiëring (NDFF & FLORON, 2023^a). Gezien de biotoopvoorkeuren is de soort niet in het plangebied te verwachten. De dichtstbijzijnde waarneming komt van Landgoed Schothorst dat gelegen is op ca. 3,9 km afstand van het plangebied. Gezien de biotoopvoorkeuren van de soort en de vele barrières tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde waarneming kunnen negatieve effecten op het strikt beschermde groot spiegelklokje worden uitgesloten.

5.2.8 Rode lijst-soorten

Tijdens de quickscan werd vastgesteld dat de haas, boerenwaluw en huismus aanwezig zijn in het plangebied. Deze soorten staan op de rode lijst. Daarnaast blijkt uit verspreidingsgegevens dat het plangebied ook geschikt is voor de egel. De in hoofdstuk 5.2.3. genoemde maatregelen voor de boerenwaluw dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Ook dient het ecologisch werkprotocol te worden aangevuld met maatregelen voor de haas, egel en huismus. Hiermee kan worden voldaan aan de specifieke zorgplicht voor deze soorten.

5.2.9 Invasieve exoten

Planten en dieren op de Unielijst

Er zijn tijdens de quickscan geen waarnemingen van invasieve uitheemse soorten en invasieve exoten gedaan. Omtrent invasieve exoten hoeft geen melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag.

Aziatische duizendknopen

Er zijn tijdens de quickscan geen waarnemingen van Aziatische duizendknopen gedaan. Er hoeft daarom geen melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag.

5.3 Samenvatting

Tabel 2 geeft een overzicht van soorten die (mogelijk) aanwezig zijn, de effecten waar ze last van kunnen hebben en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden.

Tabel 2. Soortenoverzicht.

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezigheid	Mogelijk effect	Opmerkingen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten	Mogelijk	Verstoren, beschadigen of vernielen van rust- of voortplantingsplaatsen	Nader onderzoek nodig
	Verblijfplaatsen boombewonende soorten	Nee	Nee	-
	Foerageergebieden	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-
Grondgebonden zoogdiersoorten	Bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter en eekhoorn	Mogelijk	Beschadigen of vernielen van rust- of voortplantingsplaatsen	Nader onderzoek nodig
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Vogels	Sperwer, ransuil, steenuil, gierzwaluw en huismus	Mogelijk	Verstoren, beschadigen of vernielen van rustplaatsen, nestplaatsen of functioneel leefgebied	Nader onderzoek nodig
	Algemene soorten	Mogelijk	Verstoren nestplaatsen	Werken buiten het vogelbroedseizoen
Reptielen en amfibieën	Alpenwatersalamander	Mogelijk	Beschadigen of vernielen van rust- of voortplantingsplaatsen	Nader onderzoek nodig
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Vlinders	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Overige diersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Vaatplanten en mossen	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Rode lijst-soorten	Haas, egel, boerenzwaluw en huismus	Ja/mogelijk	Beschadigen of vernielen van rustplaatsen, voortplantingsplaatsen, nestplaatsen of functioneel leefgebied*	Opnemen van passende preventieve maatregelen in een ecologisch werkprotocol
Exotische soorten	Soorten van de Unielijst	Nee	-	-
	Aziatische duizendknopen	Nee	-	-

*Er dient rekening te worden gehouden met de specifieke zorgplicht.

6. Conclusie

6.1 Gebiedsbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten op beschermde gebieden.

Natura 2000

Het plangebied ligt buiten de Natura 2000-gebieden. Aangezien het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ca. 6,2 km afstand ligt zijn negatieve effecten als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring en verstoring door trilling, geluid en mechanische effecten uitgesloten. Door het gebruik van werktuigen en voertuigbewegingen kunnen er wel gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. Om de eventuele effecten van stikstofdepositie inzichtelijk te maken wordt aangeraden om een AERIUS-berekening (voortoets stikstof) uit te laten voeren voor zowel de realisatiefase als gebruiksfase. Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden kunnen worden uitgesloten als uit de AERIUS-berekening blijkt dat er geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol N/ha/jr plaatsvindt.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het plangebied ligt deels in de Groene Ontwikkelingszone (GO) en grenst aan het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het betreft deelgebied 128: 'Nijkerkerveen'. Omdat de ontwikkelingen plaatsvinden binnen de GO moet worden aangetoond dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het gebied per saldo en naar verhouding worden versterkt en dat de samenhang niet verloren gaat (Gedeputeerde Staten van Gelderland, 2022). De natuurcompensatie t.a.v. de ontwikkeling in het plangebied wordt uitgevoerd op een elders gelegen locatie nabij het Hoevelakense Bos op diverse percelen gelegen aan de Weldammerlaan. De compensatieverplichtingen vanuit deze toetsing zullen afdwingbaar geborgd worden in het bestemmingsplan. Dit is nader uitgewerkt in een separaat compensatieplan behorende bij het bestemmingsplan.

Beschermingszone natte landnatuur

Het noordelijke en tevens het bebouwde gedeelte van het plangebied valt onder de Beschermingszone natte landnatuur. Omdat de ontwikkelingen plaatsvinden op het woenerf en de ontwikkelingen van beperkte omvang zijn vinden er geen significant nadelige effecten plaats op de instandhouding van de hydrologische beschermingszones. Ter plaatse van de nieuwe buitenbak zal drainage plaatsvinden. Er wordt echter rekening gehouden met de waterhuishouding. Daarnaast grenst de hydrologische beschermingszone binnen het plangebied aan de Groene Ontwikkelingszone, maar er is geen sprake van overlap.

Houtopstanden

De bomen in het plangebied vallen gedeeltelijk onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Omgevingswet. Bomen uit de elzensingel en een deel van de vrijstaande bomen bevinden zich buiten de bebouwingscontour houtkap. De rijksregels over het vellen van houtopstanden zijn daarom van toepassing (artikel 11.111, Bal). Indien er houtopstanden worden geveld dient rekening te worden gehouden met de aanvraag van een omgevingsvergunning bij het Omgevingsloket. Er wordt geadviseerd om een Vergunningcheck uit te voeren, alvorens wordt besloten om groenvoorzieningen te verwijderen.

6.2 Soortbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten op beschermde soorten.

6.2.1 Jaarrond beschermde soorten

Van een aantal soorten is de aanwezigheid in het plangebied niet uit te sluiten. Hieronder wordt per soort ingegaan op de bescherming en de mogelijke effecten die zij kunnen ondervinden door de werkzaamheden.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn invliegopeningen aangetroffen in gebouwen die vleermuizen toegang kunnen bieden tot potentiële verblijfplaatsen. Het gaat bijvoorbeeld om openingen onder de dakgoot van de veeschuur en openingen onder de dakgoot van het overdekte gedeelte van de rijhal. Alle vleermuissoorten zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn. Het is daarom verboden om de soorten opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.46 lid 1a, Bal), opzettelijk te verstoren (artikel 11.46 lid 1b, Bal) of de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen (artikel 11.46 lid 1d, Bal). De werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of voortplantingsplaats van vleermuizen. Nader onderzoek moet uitwijzen of er vleermuizen aanwezig zijn en wat de functie van de bebouwing is.

Bunzing, hermelijn en wezel

De te kappen elzensingel, enkele perceelranden en een boom met een holte onderaan de stam bieden voldoende dekking als rust- of voortplantingsplaats voor de bunzing, hermelijn en wezel. Hierdoor kunnen negatieve effecten op deze soorten niet worden uitgesloten. De bunzing, hermelijn en wezel zijn soorten van nationaal belang en zijn in de provincie Gelderland niet vrijgesteld. Het is daarom verboden om de soorten opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.54, lid 1a, Bal) en hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.54, lid 1b, Bal). De werkzaamheden zouden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of voortplantingsplaats van de kleine marters. De aanwezigheid van de soorten moet daarom nader worden onderzocht.

Steenmarter

De bebouwing in het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor de steenmarter. De veeschuur beschikt over ruimtes onder het dak die toegankelijk zijn voor de soort. Hierdoor kunnen negatieve effecten op een rust- of voortplantingsplaats van de steenmarter niet worden uitgesloten. De steenmarter is een soort van nationaal belang en is in de provincie Gelderland niet vrijgesteld. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.54 lid 1a, Bal) en hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.54 lid 1b, Bal). De werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of voortplantingsplaats van de soort. De aanwezigheid van de steenmarter moet daarom nader worden onderzocht.

Eekhoorn

Er werd een (oud) vogelnest aangetroffen in een elzensingel behorende tot het plangebied die geschikt kan zijn als rust- of voortplantingsplaats voor de eekhoorn. De eekhoorn is een soort van nationaal belang en is in de provincie Gelderland niet vrijgesteld. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.54, lid 1a, Bal) en hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.54, lid 1b, Bal). De werkzaamheden zouden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of voortplantingsplaats van de soort. De aanwezigheid van de eekhoorn moet daarom nader worden onderzocht.

Sperwer

Er werd een (oud) vogelnest aangetroffen in een elzensingel behorende tot het plangebied die geschikt kan zijn als rust- of nestplaats voor de sperwer. De sperwer is beschermd op grond van de Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.37, lid 1a, Bal), de nestlocaties, rustplaatsen en eieren opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.37, lid 1b, Bal) en de soort opzettelijk te storen (artikel 11.37, lid 1d, Bal). De werkzaamheden zouden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of nestplaats van de soort. De aanwezigheid van de sperwer moet daarom nader worden onderzocht.

Ransuil

Er werd een (oud) vogelnest aangetroffen in een elzensingel behorende tot het plangebied die geschikt kunnen zijn als rust- of nestplaats voor de ransuil. De ransuil is beschermd op grond van de Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.37, lid 1a, Bal), de nestlocaties, rustplaatsen en eieren opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.37, lid 1b, Bal) en de soort opzettelijk te storen (artikel 11.37, lid 1d, Bal). De werkzaamheden zouden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of nestplaats van de soort. De aanwezigheid van de ransuil moet daarom nader worden onderzocht.

Steenuil

Van de steenuil is de aanwezigheid in het plangebied niet uit te sluiten. De te slopen veeschuur heeft ruimtes onder het dakbeschot die eventueel kunnen worden gebruikt als nestlocatie. Ook het overkapte gedeelte van de rijhal is mogelijk geschikt doordat de metalen dwarsbalken een plat oppervlak hebben waarop kan worden genesteld. De steenuil is beschermd op grond van de Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.37, lid 1a, Bal), de nestlocaties, rustplaatsen en eieren opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.37, lid 1b, Bal) en de soort opzettelijk te storen (artikel 11.37, lid 1d, Bal). De werkzaamheden zouden kunnen leiden tot overtreding van het Bal indien er sprake is van een rust- of nestplaats in de bebouwing. De aanwezigheid van de steenuil moet daarom nader worden onderzocht.

Gierzwaluw

De bebouwing in het plangebied is geschikt als nestlocatie voor de gierzwaluw. Het overkapte gedeelte van de rijhal beschikt over ruimtes langs de dakgoten die toegankelijk zijn voor de soort. De gierzwaluw is beschermd op grond van de Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.37 lid 1a, Bal), de nestlocaties, rustplaatsen en eieren opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.37 lid 1b, Bal) en de soort opzettelijk te storen (artikel 11.37 lid 1d, Bal). De werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of nestplaats van de soort. De aanwezigheid van de gierzwaluw moet daarom nader worden onderzocht.

Huismus

De bebouwing in het plangebied is geschikt als nestlocatie voor de huismus. Zowel de veeschuur als het overkapte gedeelte van de rijhal beschikken over ruimtes langs de dakgoten die toegankelijk zijn voor de soort. De huismus is beschermd op grond van de Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.37 lid 1a, Bal), de nestlocaties, rustplaatsen en eieren opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.37 lid 1b, Bal) en de soort opzettelijk te storen (artikel 11.37 lid 1d, Bal). De werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of nestplaats van de soort. De aanwezigheid van de huismus moet daarom nader worden onderzocht.

Alpenwatersalamander

Van de alpenwatersalamander is de aanwezigheid in het plangebied niet uit te sluiten. Het dempen van de onderwater staande greppel langs de elzensingel kan daarom een negatief effect hebben op de soort. De alpenwatersalamander is een soort van nationaal belang en is niet vrijgesteld. Het is daarom verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 11.54, lid 1a, Bal) en hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 11.54, lid 1b, Bal). De werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van het Bal als er sprake is van een rust- of voortplantingsplaats van de alpenwatersalamander. De aanwezigheid van de soort moet daarom nader worden onderzocht.

6.2.2 Algemene diersoorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene broedvogels en andere diersoorten in het plangebied voorkomen. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden moet de specifieke zorgplicht in acht worden genomen (artikel 11.27, Bal). Handelingen die nadelige effecten hebben moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is moeten passende preventieve maatregelen worden genomen om nadelige effecten te beperken of ongedaan te maken. Bovendien moet zowel tijdens als na het verrichten van de activiteit worden nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben tijdens. Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen. Passende herstelmaatregelen moeten worden getroffen als het staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

6.2.3 Invasieve exoten

Planten en dieren op de Unielijst

Er zijn tijdens de quickscan geen waarnemingen van invasieve uitheemse soorten en invasieve exoten gedaan. Omtrent invasieve exoten hoeft geen melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag.

Aziatische duizendknopen

Er zijn tijdens de quickscan geen waarnemingen van Aziatische duizendknopen gedaan. Er hoeft daarom geen melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag.

6.2.4 Rode lijst-soorten

Tijdens de quickscan werd vastgesteld dat de haas, boerenwaluw en huismus aanwezig zijn in het plangebied. Deze soorten staan op de rode lijst. Daarnaast blijkt uit verspreidingsgegevens dat het plangebied ook geschikt is voor de egel. De in hoofdstuk 5.2.3. genoemde maatregelen voor de boerenwaluw dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Ook dient het ecologisch werkprotocol te worden aangevuld met maatregelen voor de haas, egel en huismus. Hiermee kan worden voldaan aan de specifieke zorgplicht voor deze soorten.

6.2.5 Verlichting

Maak in de actieve periode van vleermuizen 's avonds en 's nachts geen of zo min mogelijk gebruik van bouwverlichting. Uitstraling naar groen, bomen, water en het GO-/GNN-gebied moet worden voorkomen. Indien verlichting in de permanente situatie noodzakelijk is wordt aangeraden om gebruik te maken van vleermuisvriendelijke, amberkleurige verlichting. Zodoende kan eventuele verstoring tot een minimum worden beperkt. Er mag geen gebruik worden gemaakt van blauw en ultraviolet licht. Waar verlichting noodzakelijk is, dienen de lichtstralen gebundeld te zijn en op de grond te worden gericht.

6.3 **Nader onderzoek**

Gelet op de geschiktheid van het plangebied voor gebouwbewonende vleermuizen, bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, eekhoorn, sperwer, ransuil, steenuil, gierwaluw, huismus en alpenwatersalamander is nader onderzoek noodzakelijk om de daadwerkelijke functie van het plangebied voor deze soorten te kunnen bepalen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van het Bal aan de orde zijn.

Vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021).

Voor gebouwbewonende soorten worden de onderzoeksmethoden van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aangehouden, waarmee ook andere vleermuissoorten kunnen worden aangetoond. Er dient rekening te worden gehouden met een mogelijke functie als zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf. Hierdoor zijn in totaal vijf vleermuisinventarisaties noodzakelijk rond de te slopen hoek van de veeschuur en het overkapte gedeelte van de rijhal. Op beide plekken dienen drie rondes te worden uitgevoerd in de zomer- en kraamperiode (15 mei t/m 15 juli), waarvan twee avondrondes en één ochtendronde. Twee andere rondes dienen te worden uitgevoerd in het paarseizoen (15 augustus t/m 1 oktober).

Bunzing, hermelijn en wezel

Het nader onderzoek naar de bunzing, hermelijn en wezel dient te worden uitgevoerd tussen 1 juni en 15 november conform het kennisdocument van BIJ12 (BIJ12, 2024). In deze periode is de trefkans het grootst aangezien populatieaantallen hier het hoogst zijn en omdat in deze periode dispersie plaatsvindt. De onderzoeksperiode duurt tenminste acht aaneengesloten weken. Onderzoek naar de kleine marters vindt plaats aan de hand van een combinatie van onderzoeksmethoden, namelijk door middel van cameravallen, sporenbuizen en marterboxen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de minimale inzet van één methodiek per 0,25 hectare geschikt leefgebied. Voor sporenbuizen geldt dat een grotere inzet nodig is, waarbij het toepassen van tien sporenbuizen gelijk staat aan één cameraval of marterbox. In het plangebied is ca. 0,125 hectare potentieel geschikt leefgebied aanwezig, waardoor er (naar boven afgerond) minimaal één meetpunt aanwezig dient te zijn.

Steenmarter

Voor de steenmarter is geen onderzoeksprotocol beschikbaar. Om onderzoek naar de steenmarter te doen kan echter gebruik worden gemaakt van de onderzoeksmethoden naar kleine marterachtigen, zoals gehanteerd in het kennisdocument van BIJ12 (BIJ12, 2024). Het nader onderzoek dient te worden uitgevoerd met behulp van cameravallen en/of marterboxen. Hiermee kan ook de steenmarter worden vastgesteld.

Eekhoorn

Gedurende twee veldbezoeken moet worden gekeken of de eekhoorn gebruik maakt van het (oude) vogelnest in de te kappen zwarte els. De quickscan is echter in de juiste tijd van het jaar uitgevoerd en daarbij is nadrukkelijk gelet op de aanwezigheid van de eekhoorn. Hierdoor is nog één veldbezoek noodzakelijk om vast te kunnen stellen of de eekhoorn in het plangebied aanwezig is.

Sperwer

Het nader onderzoek naar de sperwer dient te worden uitgevoerd in de periode 1 maart tot en met 15 juli conform de BMP-methode en telrichtlijnen van SOVON Vogelonderzoek Nederland (Vergeer *et al.*, 2016). Gedurende twee veldbezoeken moet worden gekeken of er sprake is van nestindicatieve waarnemingen, dan wel balts of de aanwezigheid van exemplaren. De quickscan is echter in de juiste tijd van het jaar uitgevoerd en daarbij is nadrukkelijk gelet op de aanwezigheid van de sperwer. Hierdoor is nog één veldbezoek noodzakelijk in de periode 1 maart tot en met 15 juli om vast te kunnen stellen of de sperwer in de zwarte els broedt.

Ransuil

Het nader onderzoek naar de ransuil dient te worden uitgevoerd in de periode 20 februari tot en met 20 juli conform de BMP-methode en telrichtlijnen van SOVON Vogelonderzoek Nederland (Vergeer *et al.*, 2016). Gedurende twee veldbezoeken moet worden gekeken of er sprake is van nestindicatieve waarnemingen, dan wel balts of de aanwezigheid van exemplaren.

Steenuil

Het nader onderzoek naar de steenuil dient te worden uitgevoerd conform het kennisdocument van BIJ12. Er moet worden onderzocht of het plangebied deel uitmaakt van het territorium van een steenuil en of de soort in het plangebied broedt. Om vast te kunnen stellen of de soort aanwezig is worden drie inventarisaties uitgevoerd. De optimale periode voor het uitvoeren van steenuilonderzoek loopt van 15 februari tot en met 15 april. Indien de soort aanwezig is dient ook het terreingebruik in kaart worden gebracht om te kunnen bepalen of er onderdelen van de essentiële functionele leefomgeving verloren gaan. Daarnaast dient er ook een dagbezoek te worden uitgevoerd waarbij wordt onderzocht of er sporen en dergelijke aanwezig zijn (BIJ12, 2017^d).

Gierzwaluw

Het nader onderzoek naar de gierzwaluw moet worden uitgevoerd tussen 1 juni en 15 juli conform het kennisdocument van BIJ12, wanneer gierzwaluwen gebruik maken van de nestlocaties. In deze periode dienen er drie veldbezoeken te worden afgelegd met een tussenperiode van tenminste tien dagen. Hiervan moet tenminste één van de veldbezoeken plaatsvinden tussen 1 juni en 30 juni en tenminste één van de veldbezoeken tussen 1 juli en 15 juli.

Huismus

Het nader onderzoek naar de huismus moet worden uitgevoerd tussen 1 april en 15 mei conform het kennisdocument van BIJ12. In deze periode moeten twee veldbezoeken worden afgelegd met een tussenliggende periode van minimaal tien dagen. Gedurende één uur moet worden gekeken of er zingende mannetjes aanwezig zijn en of er gebruik wordt gemaakt van invliegopeningen naar nestlocaties (BIJ12, 2023^b). De quickscan is echter in de juiste tijd van het jaar uitgevoerd en daarbij is nadrukkelijk gelet op de aanwezigheid van de huismus. Hierdoor is nog minimaal één veldbezoek noodzakelijk in de optimale periode om vast te kunnen stellen of de huismus rond de te slopen hoek van de veeschuur en het overkapte gedeelte van de rijhal aanwezig is.

Alpenwatersalamander

Het nader onderzoek naar de alpenwatersalamander dient te worden uitgevoerd conform het soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Om de alpenwatersalamander vast te kunnen stellen kan onder meer worden gekozen voor onderzoek met behulp van een schepnet. Dit onderzoek dient plaats te vinden tussen half maart en half mei, waarbij rekening moet worden gehouden met een tussenliggende periode van twee weken tussen het eerste en tweede bezoek (NGB, 2023).

7. Literatuurlijst

7.1 Referenties

- Arntzen, J.W. & Smit, G.F.J. (2009). Amfibieën en reptielen: Kamsalamander. *Natuur van Nederland*, 9(1), 105-113.
- BIJ12 (2017^a). *Kennisdocument Buizerd (versie 1.0, juli 2017)*. Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12 (2017^b). *Kennisdocument Kerkuil (versie 1.0, juli 2017)*. Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12 (2017^c). *Kennisdocument Roek (versie 1.0, juli 2017)*. BIJ12: Utrecht, Nederland.
- BIJ12 (2017^d). *Kennisdocument Steenuil (versie 1.0, juli 2017)*. Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12 (2023^a). *Kennisdocument Gierzwaluw (versie 2.0, juli 2023)*. Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12 (2023^b). *Kennisdocument Huismus (versie 2.1, februari 2023)*. Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12 (2024). *Kennisdocument kleine marterachtigen (versie 1.0, januari 2024)*. Utrecht, Nederland: BIJ12
- Bos, F. (2006^a). Dagvlinders: Grote vos *Nymphalis polychloros*. *Natuur van Nederland*, 7(1), 268-271.
- Bosch, B. van den (2015). Ringslangen en broeihopen. *Schubben & Slijm*, 7(1), 4-5.
- Creemers, R.C.M. (2009). Amfibieën en reptielen: Hazelworm. *Natuur van Nederland*, 9(1), 248-256.
- Deijk, J. van (2018). Een nieuwe standvlinder: De teunisbloempijlstaart. *Vlinders*, 33(4), 15-15.
- Delft, J. J.C.W. van (2009). Amfibieën en reptielen: Alpenwatersalamander. *Natuur van Nederland*, 9(1), 96-104.
- De Vlinderstichting (2023). *Kempense heidelibel, Sympetrum depressiusculum*. Geraadpleegd op 19 april 2023 via <https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/kempense-heidelibel>
- Gedeputeerde Staten van Gelderland (2022). *Regels versterking Groene Ontwikkelingszone*. Geraadpleegd via <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR677648/1>
- Grunsvan, R. van & Bos, G. (2019). De sierlijke witsnuitlibel, een verrassende terugkeer. *De levende natuur*, 120(6), 212-219.
- Hertog, A. (1998). *Filipendula vulgaris* Moench (Knolspirea) toch wild op de Veluwe. *Gorteria Dutch Botanical Archives*, 24(3/4), 87-88.
- Mulder, J. & Creemers, R.C.M. (2009). Amfibieën en reptielen: Poelkikker. *Natuur van Nederland*, 9(1), 229-235.

- Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit [NVWA] (2021). *Factsheet Japanse duizendknoop*. Geraadpleegd op 28 februari 2024 via <https://www.nvwa.nl/documenten/plant/planten-in-de-natuur/exoten/risicobeoordelingen/factsheet-japanse-duizendknoop>
- Netwerk Groene Bureaus [NGB] (2023). *Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie nov 2023)*. Geraadpleegd via <https://www.netwerk-groenebureaus.nl/downloads/21?download=926>
- NDFF & FLORON (2023^a). *Legousia speculum-veneris* (L.) Chaix. Geraadpleegd op 13 april 2023 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/0721#>
- NDFF & FLORON (2023^b). *Dianthus carthusianorum* L. Geraadpleegd op 13 april 2023 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/0403#>
- NDFF & FLORON (2023^c). *Lathyrus aphaca* L.. Geraadpleegd op 19 april 2023 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/0710#>
- Provincie Gelderland (2018). *Omgevingsvisie Gaaf Gelderland*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.
- Provincie Gelderland (2024). *Omgevingsverordening (januari 2024)*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.
- Vergeer, J.W., van Dijk, A.J., Boele, A., van Bruggen, J. & Hustings, F. (2016). *Handleiding SOVON broedvogelonderzoek: BMP & kolonievogels*. Nijmegen, Nederland: SOVON Vogelonderzoek Nederland.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2021). *Vleermuisprotocol 2021, maart 2017*. Geraadpleegd op 19 april 2023 via <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Vogelbescherming Nederland (2023^a). *Boomvalk*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/boomvalk>
- Vogelbescherming Nederland (2023^b). *Havik*. Geraadpleegd op 19 april 2023 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/havik>
- Vogelbescherming Nederland (2023^c). *Ooievaar*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ooievaar>
- Vogelbescherming Nederland (2023^d). *Ransuil*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>

Vogelbescherming Nederland (2023^e). *Roek*. Geraadpleegd op 19 april 2023 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/roek>

Vogelbescherming Nederland (2023^f). *Sperwer*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/sperwer>

Zoogdiervereniging (2023^a). *Boommarter*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter>

Zoogdiervereniging (2023^b). *Das*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>

Zoogdiervereniging (2023^c). *Eekhoorn*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

Zoogdiervereniging (2023^d). *Steenmarter*. Geraadpleegd op 7 april 2023 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

7.2 Gebruikte websites

www.floron.nl
www.pdok.nl
www.ravon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.gelderland.nl

7.3 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Jędrzejewski, W. & Sidorovich, V. (2010). *The art of tracking animals*. Białowieża, Polen: Mammal Research Institute Polish Academy of Sciences Białowieża.

Svensson, L., Mullarney, K. & Zetterström, D. (2009). *Birds of Europe (2e ed.)*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Tolman, T. & Lewington, R. (2008). *Collins Butterfly Guide: The Most Complete Guide to the Butterflies of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.)*. Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf

